

RENAȘTEREA

ORGANUL OFICIAL AL EPARHIEI ORTODOXE ROMANE
A VADULUI, FELEACULUI, GEOAGIULUI ȘI CLUJULUI

Redacția și Administrația:
CLUJ.
Strada Ioliu Maniu Nr. 36

APARE ODATA PE SAPTAMANA
Abonament: 150. Lei la an.

Redactor responsabil:
Dr. SEBASTIAN STANCA
Telefon 13-74

De anul nou.

Anul nou este în deobște considerat ca o răspântie a vremii, un popas de o clipă, când te desparti de cele trecute și pașul fise îndreapta dibuitor spre viitorul necunoscut și plin de speranțe. Asemenea călătorului ce se gata de drum lung involuntar mai arunci o ochire fugara asupra celor trecute pentru ca din povețele trecutului să iai merinde, care sa te povățuiască pe cararea ce ți se deschide.

Pentru noi Românii povețele acestea sunt pline de învățăminte și constituie o merinde inbelșugata, din care s'ar cădea sa se înfrupte fiecare fiu al neamului și al patriei noastre.

Și la aceasta ne obliga mai ales jertfa sfânta acelor opt sute de mii de mucenici cari și-au dat viața pentru binele și fericirea noastră.

În aceste clipe de tainică răs gândire ne trec prin preajma ochilor sufletului nostru, toate momentele de groaza, de sbucium, de suferință, dar și de caldă nadejde în isbanda oștilor române cari se aratau spre culmile Carpaților, momente grele trăite de noi intoamna anului 1916., simțim adeseori un văjaît de aripi nevăzute ce trec prin văzduh, auzim șoapte domoale ridicându-se din gliile pământului, cari ne cer seama despre chivernisirea talantului încredințat noua de jertfa de sânge a acestor eroi ai neamului. Ei ne chiamă să ne dam seama, că deși pământul pe care îl calcăm este același, oamenii satelor sunt aceiași, aceleași păduri și ape, același soare ce dă cu prisosință belșugul acestui pământ, — altul este duhul vremii, altul este rostul vieții noastre în cuprinsul acestor hotărâri.

Duhul vremilor de urgie, care a stăpânit atâtea veacuri cu bice și cu lanțuri de robie, cu sabie și foc s'a nărui, iar astăzi în largul hotarilor noastre este chemat să stăpânească duhul adevărului, și al dreptății reinviate din sângele miilor de eroi fără de nume, care a botezat pământul nostru și a îngrașat fiecare palma de loc cu trupurile lor.

Ei traesc astăzi într-o mărire neajunsă și din gloria fericirii vecinice duhullor coboară peste noi mereu chemându-ne la datoria de a desavârși opera zămislită de ei. Ei sunt astăzi dreptii și lor lise cuvin pururea omagiile noastre de cea mai adâncă recunoștință.

Sunt sfinte pentru noi moaștele lor. De câteori în zilele de grea cumpănă pentru noi, de câteori în nopțile limpezi de vară, am ieșit în bataia domoală a razelor de lună și ascultând în depărtare freamătul războiului, care se apropia mereu ca un vuet de ape, ne rugam ca sborul lor să ia avânturi legendare, să coboare mai repede culmile stavilitoare și să ne elibereze pentru că simțeam în adâncul sufletului nostru că prin ei va vorbi — dreptatea.

Cu năvala lor asemenea viforului purificator de primăvară ei au doborât granițele faurite din legiuri netrebnice, cu zidul trupurilor lor au cimentat trăinicia pământului, care i'a născut. Au dat piept cu vijelia barbarilor din apus, a cărei izbire s'a frânt neputincioasă și nu s'au dat înapoi decât smulși din rădăcina vieții, ca stejarii cari nu cad decât smulși din adâncile lor rădăcini.

Multe inimi s'au sfâșiat în uriașele lupte, multe lacrimi au curs, multe neuitări au trecut peste capetele tuturor

Bibl. Univ. Cluj.
Nr. 804 1026

ROMANIA
1925

multe jertfe s'au adus pe altarul neamului, dar credința în isbândă nu s'a clintit și ei au căzut în credința sigură că neau mântuit.

Ei neau mântuit, eroii fauritori ai desrobirii noastre. Ei neau redat moșia și țara, cu pecetea morții lor au pecetluit hrisovul întregirii neamului românesc și pentru aceasta datori suntem să proslăvim memoria primindule și păstrandule moștenirea neprihănită.

Dacă mormintele lor ar fi pentru fiecare moștean al legământului lor isvor de întarire în iubirea de neam și de patrie și cu indemn pilduitor de jertfa și abnegațiune pentru neam și țara, atunci neghina care se strecoară pe căi dosnice în ogorul obștei noastre românești n'ar afla umezeala care să o facă să rodească ei s'ar topi ca ceara de fața focului și țara s'ar ridica înfloritoare și plină de viață, mândră de viitor, ca o mireasă pururea senină și fericită.

Aceste gânduri neau ispitit în aceste clipe de trecere în anul cel nou și am dori ca să'l ispitească pe fiecare fiu al neamului, pentru ca în frățescă unire și colaborare sinceră a tuturor să coborâm binecuvântarea lui Dzeu asupra iubitei noastre patrii, făcându-ne astfel vrednici de lăsamântul sfânt al mucenicilor morți pentru neam și țară.

Din bilanțul eparhiei noastre.

Dela înființarea eparhiei noastre a Vadului Feleacului și Clujului și dela organizarea Consistoriului din Cluj s'au înființat pe teritoriul eparhiei patru protopopiate noi și anume Aiud, Mureș-Ludoș, Chioarul (astăzi Cetatea de piatră) și Huedin. S'au mai înființat în total 36 parohii noi și anume Murăș Port cu 418 suflete, Teiuș 341, Dipșa 281, Vidra de sus (Avram Iancu) 1000 Ferești 344, Iba 349. Rața 346, Rămețul Marmăției 870, Sarasau 268, Tur 373, Valea Porcului 471, Vereșmort 340, Cluj (II și III) 5700, Feiurd 524, Aghireș 300, Gestrade 298, Lăpușul unguresc 267, Zău de câmpie 311, Brâncoveniști 250 Deda Bistra 345, Iara de

jos 344, Sâncraiaul deșert 265, Trascău 206, Gherla 125, Zalău 192, Șimleul Silvaniei 168, Baia mare 148, Urmașii lui Horia 300, Ardușad 126, Colibița 235, Dangăul mic 533, Vașcapău 316, Cornești 700, Targu-Muraș II 1800, Sânmiclăuș 203 Garcei 375, Fiii noi s'au înființat în total 22, și anume Santimbru cu 71 suflete, Teaca 50, Viile apei 20, Seini 98, Vad 80, Capușul mare 98, Șeulia 98, Iclanzel 21, Capuș 15, Lechința 14, Sacal 16, Mașca 220, Firiza 18, Rimetea 160, Vedeni 140 Dezmir 70, Mischiu 10, Ghiriș 76, Gurghiu 78, Tritul de sus 49, Poiana de Arieș 65 Șarmaș 10.

Sau întregit în anul 1924—23 parohii au devenit vacante 12 parohii, avem în total 52 parohii vacante, au fost hirotoniți 23 preoți. Clerici fara parohie în afară de serviciul bisericii sunt pe teritoriul eparhiei noastre 38. Au reposat în 1924—12 preoți: Ion Branea — Aluniș Dionisie Pop vici — Ampoța. Pantilimon Pop — Osoiu. Ananie Moldovan — Calian. Nicolae Pallade — Campeni. Teodor Buda — Ungureni. Vasile Veres — Giurcuța, Ion Calugar — Cîcud. Tului Roșescu — Cluj. Leon Buzdug — Borgo-Joseni. Gheorghe Gligor Lunca. Chiril Delioran — Ciubanca.

Preoți în funcție avem 317 între cari 6 necăsătoriți, 45 vaduvi, 266 preotese și 782 copii de preoți.

Ce privește trecerile religioase în 1924 au trecut la biserica noastră în total 3396 suflete între care trei ovrei, doi reformați și 3391 uniți.

Sudalmele.

Decăderea morală pe toată linia se accentuiază din zi în zi tot mai mult.

Bunul părinte, atotputernicul și atotdreptul Dzeu, ca prin minune a scos neamul nostru din groaznica învalmasală de neamuri, croind țara noastră România așa cum era drept, ca să cuprindă în sânul ei pe toți fiii săi robiți de strainii din jur.

Acest dar numni și numai Dzeu ni l'a dat și acum de vrednicia noastră atâră, dacă vom fi harnici să-l chivernisim, sau vor veni alții mai vrednici ca noi să ne

ia plugul din mână și sapa și peana și casa și moșia și țara.

Capii bisericii noastre că părinți sufletești și ca cei mai cu răspundere au văzut și vad primejdia. Ingrijăți de soartea și viitorul nostru s'au sfătuit și au hotărât să ne apucăm cât mai repede cu toții de refacerea morală a acestui neam, căci altcum și Dzeu ne va lăsa la voia întâmplării. Au poruncit vladicii noștri, ca să stărpim mai întâi cel mai latit păcat dintre noi, păcatul limbei, *sudalma*, căci prin limba vine toată sminteala și tot raul dintre oameni. „Ce neam injură ca noi de lege, de orice, de cuminecătură, de morți, de comandare, de lumanare, de suflet, de cununie și de toate tainele sfintei biserici. De sunt acestea lucruri creștinești zică cine are Dzeu“. Aceste cuvinte le spune fericitul Antim Ivireanul, vrednicul mitropolit al Ungro-Vlachiei în una din didahiile sale.

Pe pământ sunt multe viciuți. Coroana tuturor însă este omul. L-a înzestrat Dzeu cu darul de a vorbi, dar dumnezeesc, căci și ingerii lui Dzeu și însuși Dzeu cu grai a graiit oamenilor în diferite timpuri.

După cum omul face abuz și de alte daruri, așa face abuz și de darul vorbirii, folosind acest dar scump nu pentru preamărirea celui, ce l-a făcut stăpân pe toate bunătățile de pe pământ, ci spre batjocorirea Creatorului sau bun și milostiv. „De nu greșește cineva în cuvânt, acela este om desăvârșit, puternic a și înfrâna tot trupul. Că iată și cailor frăile în guri le punem, ca să să supuie nouă și tot trupul lor îl întoarcem. Iată și corabile, mari fiind și de iuți vânturi împingându-să, să întorc de prea mică cărmă încotro voeste pornirea cărmaciului. Așa și limba mic mădular este și mari să laudă. Iată puțin foc și cât de mare materie aprinde. Și limba este foc, lumea nedreptăței, care spurcă tot trupul și aprinde roata firei. Că toată firea și a hiarelor și a pasărilor și acelor ce să târască și a peștilor să domolește și s'a domolit de firea omenească. Iar limba nimeni din oameni nu poate să o domolească, neînfrânată răutate, plină de otravă, aducătoare de moarte“. Iacob 3-2-8.

Cu limba aducătoare de moarte rostește omul toate batjocurile și sudalmele la ad-

resa lui Dzeu și lucrurilor sfinte. Acest păcat este ducător la moarte și trupească și sufletească. Limba i-a dat-o Dzeu omului, ca să să desăvârșescă prin ea și nu ca să să umple de otravă și răutate și să injure pe Dzeu.

Vai lumii sminteală și vai omului acelaia prin care vine sminteala. Iară cine va sminti pe unul din acești mici, cari cred întru mine, mai bine este lui să spânzure o piatră de moară de grumazul lui și să sa inece întru adâncul mării, zice însuși Is. Chr. la ev. Matei 18-6.

Cel ce injură aduce sminteală celor ce-l aud. Injuri înaintea copiilor, ei te aud și fac și ei asemenea. De aceia nu-i mirare, că acest păcat este azi atât de latit printre oameni. Injură copilul pentru că aude pe tatal său, injură adultul, ca să și arate voinicia, injură elevul pe băncile școalei, injură meseriașul cu nemiluita, injură soldatul în casarmă, injură și bătrânul garbovit sub povara anilor săi. Toți aceștia mai bine și-ar lega o piatră de moară de grumazi și să să arunce în apă, ca să nu mai facă și altora sminteala.

Dumnezeu l'a făcut pe om stăpân al tuturor bunătăților de pe pământ. Lui îi slujesc toate spre folos. Dzeu ne este tată prea bun și noi îi suntem copii. Dacă un copil al nostru ne-ar injură zi de zi, an de an, o viață întreagă, nu i-am da nimic din agoniseala noastră, cum ne dă Dzeu noauă totdeauna. Mintea dacă o întrebăm, nu ne poate da seama de această decădere a omului.

Rușii sub regimul trecut loviau cu cnutul pe cei ce îndrăsniau să injure pe Dzeu și lucrurile sfinte și bine făceau, căci uite ce zice Ioan gura de aur: „Bindecuvântată este mână, celui ce lovește gura injurătorilor.“

Dacă legile noastre civile te pedepsesc când vatemi onoarea celui din urmă cetățean, dacă aceleași legi te pedepsesc aspru când vatemi pe rege, nu ar putea oare aceleași legi să pedepsească cel puțin tot așa de aspru pe cel ce vatamă pe Regele regiilor, pe Dzeu? ar fi bine ca prin lege să opreasca injurăturile, pedepsind aspru pe cei ce calcă legea.

A 2a. măsură ar fi ca, fără amânare să se închidă toate cărciumile în Dumineci și sărbători nu numai la sate, ci și la orașe. Dacă Americanii, Svedienii, și alții nu se prăpadesc fără cărciume în tot timpul, nici noi nu ne vom prăpădi o zi în săptămână fără beție.

Vor zice unii, cum spune sus numitul metropolit:

„Dar ce treabă are Vlădica și biserică cu noi.“ Să le spunem acestora, cum le-a spus metropolitul Antim Ivireanul: „De n'ați știut până acum și de n-a fost nime să vă învețe, iată că acumă veți ști, că avem treabă cu toți oamenii, căți sunt în Tară-Românească dela mic până la mare afară din pagani și de cei ce nu sunt de o lege cu noi. Căci în sama noastră au dat stăpanul Christos să va paștem sufletește și dela noi va să ceară pe toți, iar nu dela alții.“

Arma noastră duhovnicească cea mai puternică este amvonul. De pe amvon să grăim adevărul și să nu lăsăm să stăpânească tăcerea în casa lui Dzeu. Pentruca cuvântul nostru să răsune cu efect de pe amvon să cade și să cere să fim oameni fără prihană, nepatați, de model și adevărați ucenici ai lui Christos. Dela noi să cere să ne lapădam dela noi să luăm crucea și să-i urmăm lui Christos.

Să cautam ca mijloc ducător la scop să înființăm așa numitele: Reuniuni de temperanță, câștigând cât mai mulți membrii cari să vor lega cu jurământ chiar că nu vor injura pe Dzeu.

În predici să se atragă atențiunea părinților asupra răspunderii, ce au de purtarea filor lor înaintea lui Dzeu și a neamului nostru.

Catechizația în școale să se facă numai de preoți și să nu se lase învățătorilor, între cari durere sunt mulți dușmani ai bisericii.

Cu tinerimea adultă să se facă societate de lectură în legătură cu casa culturală, ținându-se conferințe cât mai dese cu subiecte din toate ramurile vieții. Prin această poporul să va convinge, că adevărul său parinte sufletesc și binevoitor este preotul.

Dacă astfel vom face, ne-am luat crucea și am urmat lui Christos cu toată turma incredințată spre păstorire și atunci nu am greșit în cuvânt și vom fi oameni desăvâșiți puternici a ne înfrâna tot trupul spre preamărirea lui Dzeu, întărirea neamului și a patriei noastre scumpe.

Pr. I. Leuca

No. 360—1924.

CONVOCARE

Subsemnatul în calitate de comisar consistorial, numit cu ordinul No. 6785—924 Plen. dela 3 Noembrie a. c. în temeiul § 16 din regulamentul de procedură la alegerea de protopresbiter, prin această convoc și declar convocat sinodul protopresbiteral electoral înmulțit al tractului Cluj pe ziua de Joi, în 22 Ianuarie 1925 la biserică noastră parohială din Cluj.

Serviciul divin se va sevărsi la 9 ore dimineata după care va urma imediat ședința sinodului tot în biserică.

Ședința de candidare a comitetului protopresbiteral prescristă prin §§ 14—15 a Regulamentului o convoc în cancelaria protopopească pe ziua premergătoare, adică *Miercuri, 21 Ianuarie, 4 ore p. m.* la care rog să ia parte toți membrii.

Turda, la 30 Decembrie 1924

IOVIAN MUREȘIANU
prof. comisar consistorial

O măsură dreaptă.

No. 8029. Indreptarea calendarului a fost un nou prilej pentru sectarii noștri de a porni o propagandă urită contra bisericii invinuind această biserică, pe preoți și arhierii că au „stricat legea lui Hristos“. Această propagandă deșantată și contrară intereselor statului noi am arătat-o și guvernului, ceea ce s'a arătat de bună seamă din toate părțile țării. În consecința Ministerul de Interne a dat sub Nr. 105515 din 20 Dec. 1924 tuturor prefectilor ordinul de mai jos, pe care îl comunicăm preoțimei cu îndrumarea ca

să privegheze și să arate organelor statului orice obuz ce să face în direcția aceasta:

Domnule Prefect,

În timpul din urmă am constatat, că predicatori ambulanti aparținând diferitelor secte religioase, cutreeră satele de pe întreg cuprinsul țării, și țin adunări chiar în timpul nopții în case particulare, împiedicând în mod serios executarea legii pentru controlul străinilor și făcând aproape imposibil, ca organele în drept să exercite controlul reclamat de Siguranța Statului.

Mai mult avem informațiuni, că acești predicatori ambulanti, se folosese în propagandă lor de îndreptarea calendarului ortodox, pentru a face agitații împotriva bisericii-ortodoxe și a turbura liniștea credincioșilor.

Pentru a evita pe viitor asemenea acte, nepotrivite cu libertatea cultului și daunatoare atât Statului, cât și bisericii, precum și liniștei cetățenilor, vă rugăm să binevoiți a dispune ca organele administrative, polițienesti și de siguranță, să oprească necondiționat pe predicatorii sectelor religioase a mai merge din comuna în comună în scop de propagandă, urmând ca fiecare predicator să-și mărginească activitatea în comuna unde locuiește.

Subsecretar de Stat,
Gh. Tătărescu

Director General,
P. Iliescu

Papa alătura de bolșevici

Între țările cari n'au recunoscut și nu vreau să recunoască alipirea Basarabiei de țara-mamă e și Italia. Toată suflarea românească a rămas nedumerită și adânc mâhnită față de această purtare a Italiei, căci doar Italia a luptat în războiu alături de România și pe lângă asta, italienii sunt și de un sânge cu noi. Acum s'a aflat că politica Papei dela Roma a făcut acest lucru. Papa dela Roma tot cu aceea își bate capul, cum ar putea răspândi în lume papistașia și nu evanghelia. Crezând că în Rusia ortodoxă, tulburată de bolșevici,

ar putea pescui mai ușor. Papa dela Roma a dat de știre prin o adunare catolică ce s'a ținut la Hanovera (Germania) că *biserica papistașă va sprijini guvernul bolșevic din Rusia în politica sa internă și externă*, dacă în schimb și bolșevicii vor aprinde papistașia în țara rusească. Bolșevicii au primit imbiemântul Papei și îndată au dat de știre că dau voie arhiepiscopului Cepleac — pe care-l alungaseră — să se întoarcă în Rusia, să lucreze mai departe mână 'n mână cu ei... Ca să se știe de cuvânt, Papa dela Roma, s'a apucat să ajute politica bolșevicilor. Pe lângă Musolini, Papa a stăruit ca Italia să nu recunoască alipirea Basarabiei și să nu primească vizita Regelui nostru la Roma. Și iacă asta i pricina de ce sora noastră Italia nu vrea să recunoască alipirea Basarabiei.

Aceste lucruri sunt fapte dovedite și toată lumea românească a rămas adânc scârbită, înțelegând ce fel de politica diavolească face Papa dela Roma, „vicariul lui Hristos pe pământ”. În fruntea bolșevicilor din Rusia se știe că stau jidanii. Jidovii au scornit bolșevismul și bolșevismul — așa cum îl fac jidovii — nu-i altceva decât Antihrist. Ce legătură poate avea Papa, „vicariul lui Hristos”, cum își zice din trufie, cu acest Antihrist? „Ce unire are Hristos cu Veliar”, sau ce împreunare are lumina cu întunericul?” (II Corințeni 6, 14, 15).

Și după toată această scârbă, cărturarii din Blaj mai laudă încă „binefăcerile sfintei Uniri” și chiumă poporul să meargă la Roma la un mare praznic ce-l face trufia Papei.

Lum. Sat.

ORDINAȚIUNI

Nr. 8001. Sf. Sinod al bisericii noastre în ședința sa din 19 Noembrie a. e., văzând starea rea în care se face de cele mai multe ori zugrăvirea bisericilor și mai ales a monumentelor religioase ca troițe, monumente funerare etc. a dispus:

„Să nu se mai îngăduie nici unui zugrav sau pictor a zugrăvi biserici sau monu.

mente religioase, dacă n'au calificarea Comisiunii Monumentelor Istorice“.

Indrumăm deci on preoțime să țina seama și de această îndatorire și să nu mai îngadue nici unui pictor sau zugrav a picta biserici sau monumente religioase, dacă nu sunt bine pregătiți și n'au calificativul Comisiunii Monumentelor religioase și intru cât zugrăvirea monumentelor funerarii, a troiților de pe la fantani sau răscruci de drumuri etc., se fac azi fără nici o autorizație bisericească, să se oprească asemenea picturi de către meșteri incompetenți și acelea, ca și bisericile, să nu se mai zugrăvească de cât de zugravii sau pictorii, autorizați de Comisiunea Monumentelor Istorice.

STIRI

Praznicul Nașterii Domnului a fost serbatorit la biserica noastră din Cluj cu deosebita solemnitate. In ziua primă a servit Sf. Liturgie P. S. S. episcopul nostru Nicolae asistat de membri coasistoriului și preoții locali. La sfârșitul serviciului divin P. S. Sa a ținut o frumoasă cuvântare poporului adunat. In ziua a doua a predicat asesorul Dr. Seb. Stanca. Publicul clujan a luat parte la serviciul divin în număr deosebit de mare. Și de astădată să dovedit cât de neîncăpătoare este bisericuța noastră din Cluj și toată lumea dorește cu răvna ferbinte să vadă terminată măreața noastră catedrală. Folosim deci acest prilej să apelăm la preoții noștri ca să continue cu mai mare insistență cu colecta stăruind la cei cu dare de mână pentru danii pe seama catedralei.

* * *

Ziua de anul nou a fost din nou un prilej bun pentru clericii și mireni din Cluj ca să și manifeste sentimentele de recunoștință și venerațiune față de P. S. Sa episcopul nostru Nicolae. După serviciul divin al sf. liturgii, la care a predicat par. acesor Andrei Ludu, un număr mare de clerici și mireni sau prezentat la P. S. Sa,

unde prin rostul par. asesor Dr. Seb. Stanca sau adus omagiile lor de respect și admirație pentru operele mari și grele realizate de P. S. Sa până acum. P. S. a mulțamit în cuvinte calde celor prezenți invitând pe cei cu tragere de inimă către biserica la o colaborare sinceră și desinteresată intru propagarea evangheliei lui Hristos pe pământ.

* * *

Dar Maiestatic. De sfintele serbători ale Nașterii Domnului Majestatea Sa Regele nostru Ferdinand a binevoit a darui din cassa proprie 6000 Lei, pentru săracii din Eparhia noastră. Suma sa trimis la oficiile protopopești și parohiale din centre pentru distribuire. Și din gestul acesta vedem un părinte bun și milostiv în Regele nostru, pentru a cărui viață și sănătate ne rugăm la sfintele noastre altare.

* * *

Un preot înțelegător. Parintele *Gavril Todoruț* din Butene, nu sa îndestulit să poarte numai discul obicinuit la Sfântul Nicolae, pentru catedrala noastră ci an de an a trimis pe episcopul pe la casele oamenilor cu dare de mână, stăruind să-și dea obolul lor în acest scop sfânt și mareț.

Și în anul acesta a colectat peste 400 lei. În forma aceasta din Butene a intrat o sumă mai mare ca din întreg tractul Huedinului. Cei ce au urechi de auzit să audă și cei mai puțin înțelegători să urmeze exemplul dat de veteranul paroh al Butenilor.

* * *

N. Balcescu scriitorul de talent dela care ne a rămas frumoasa scrierea *Cântarea României* și alte lucrări de frumuseța rară a murit exilat în Palermo pe pământul Siciliei. Mormântul i-a fost descoperit acum de curând în cimiterul acelei oraș și osemintele ise vor aduce cu deosebită cinste în patrie.

* * *

Stupăritul. În Alba Iulia — cetate — apare de doi ani o revistă „Stupăritul“ redactată de Inv. dir. V. Voina din Văidei. Revista face bune servicii acestui ram al economiei naționale, care pe lângă faptul

că este ușor și nu reclamă osteneală și truda este un izvor de venit foarte prețios. Fiind o ocupație nobilă ar fi consult ca să nu lipsească din gospodăria niciunui preot. Recomandăm deci preoțimei noastre cu toată căldura această indeletnicire, precum și revista de mai sus care le poate da indicații și îndrumări bune, practice și folositoare. Abonamentul pe an face 50 lei.

* * *

Episcop nou. La 17 Decemv. s'a întrunit în sala Adunării deputaților Marele Colegiu electoral pentru alegerea episcopului de Cetatea-Alba și Ismail. În absența I. P. S. Mitropolit primat Miron, care era la Toplița la înmormântarea mamei Sale, Marele Colegiu a fost prezidat de I. P. S. Sa Mitropolitul Pimen al Moldovei. A fost ales cu majoritate episcopul militar P. S. Justinian Teculescu, care a fost investit în 20 Dec. și a introdus în scaunul de episcop.

* * *

Cale bună! Ministrul de interne a înștiințat de aproape 50 mii de străini cari s'au vârat în țară la noi, ca în termen de o lună să părăsească țara. Măsura e binevenită, pentru că mai ales muncitorimea română suferea foarte mult. Țara încă scapă de niște tulburători.

* * *

Banii de hârtie. Dela 1 Februarie hartia de unu și doi lei va fi înlocuită prin moneda metalică.

* * *

Vampirul din Hanovra. Măcelariul Haarmann, un neamț din Hanovra, a ucis cu o cruzime de fiară salbatică 24 tineri, iar carnea lor a vândut-o în măcelarie. Criminalul a fost descoperit și judecat la spânzurătoare.

* * *

† *văd. Domnita Cristea n. Coman* mama I. P. S. Mitropolitului Primat dr. Miron E. Cristea a adormit în Domnul în ziua de 16 Decemvrie la ora 4 a. m. În etatea de 82 ani în Toplița după o fericită viață familială de 65 ani, rodnică în fapte creștinești și românești. A

fost înmormântată la 19 dec. Serviciul divin a fost săvârșit de P. S. Lucian episcopul Romanului cu asistența numeroasă de preoți. Esprimăm și noi sincere condolențe I. P. S. Sale metropolitului primat.

* * *

Vaticanul a numit ca arhiepiscop de București, în locul fostului arhiepiscop Netzbamer, pe actualul episcop de Iași, Alexandru Cisar.

* * *

Ministeriul cultelor. Dela 1 Ianuarie direcțiile existente ale cultelor, din ministerul cultelor, se reunesc într-o direcție generală, condusă de d. St. Brădăsteanu. Va avea trei direcțiuni cu trei directori: d-nii N. Radulescu-Niger, Z. Paclișan și P. Ionescu.

* * *

Sinucigaș. În zilele trecute supusul maghiar Iosif Baliski trebuia să părăsească țara, trecând în Ungaria. Încercând să ramă a aici, nu i-a reușit, deci mai bine s'a aruncat înaintea unui tren, decât să se repatrieze în Ungaria. Mai bine mort decât să se întoarcă în patria lui ungurească. Și tot ne e țara batjocorită!

* * *

Noiile impuneri pe 1925. Ministerul finanțelor lucrează la tipărirea nouilor declarațiuni de impunere în cari contribuabilii trebuie să-și treacă toate veniturile avute pe anul 1924.

Se știe că pentru anul acesta declarațiunile n'au fost obligatorii, iar contribuabilii, cari nu le depuseră au fost impuși din oficiu, dându-se astfel naștere la contestațiuni și apeluri.

Pentru a se evita pe viitor acest lucru, ministerul finanțelor a hotărât să se aplice amenzi tuturor contribuabililor cari nu vor face declarațiuni de impunere pe anul 1925.

Formularele de declarațiuni vor fi trimise la sfârșitul luni administrațiilor financiare, percepțiilor fiscale și debitelor de tutun, de unde publicul le va putea cumpăra.

Declarațiunile trebuie înaintate percepțiilor respective până la sfârșitul luni Ianuarie iar în ce privește societățile aao-

nime pe acțiuni, acest termen poate fi prelungit până la 30 Aprilie 1925.

Comisiunile de impuneri cari vor stabili impozitul asupra venitului pe 1924, vor începe să funcționeze în luna Februarie 1925.

Apel!

Cătră toți scriitorii bisericești.

Cucernice părinte! Răvnitori de a contribui la operele de educație morală și cetățenească și prin îndemnul ce ni-l inspiră pildele, viața și activitatea celor ce s'au distins cu vrednicie în misiunea lor de trimeși ai lui Dumnezeu am luat hotărârea, să publicăm în volum *viața, activitatea și operele tuturor scriitorilor bisericești*, începând din veacul al 15-lea și până în prezent.

Lucrarea noastră va apărea sub titlul „**Galeria Scriitorilor Bisericești**” și va cuprinde biografia, activitatea predicatorială și de literatură pastorală și bisericească a tuturor preoților, cari în misiunea lor s'au distins în domeniul acestei activități speciale.

De aceea vă rugăm să binevoiți în termen de 30 zile:

1. A ne trimite toate lucrările Sf. Voastre de domeniul literaturii bisericești, pastorale și omiletice, pentru ca, în cadrul operatului nostru să putem face și operelor Sf. V. cuvenita **apreciere** și eventual să putem **reproduce din ele părți de studiu și de model**.

2. Să ne trimeteți o *schită biografică* și consemnarea operelor S. S. Voastre de literatură teologică, bisericească, omiletică și pastorală.

3. Să ne trimeteți o *fotografie* pentru a o reproduce în volum.

Preot D. VONIGA

Redacția „Luminătorul”

TIMIȘOARA I. Sf. Gheorghe 4. II.

CĂRȚI

La consistoriul nostru sunt depozitate spre desfăcere următoarele cărți:

1. Papism și ortodoxism în Ardeal de Dr. G. Ciuhandu — — 12.— Lei
2. Români ortodocși și Români uniți de Dr. G. Ciuhandu — 10.— Lei
3. Ortodoxia și creștinismul apusean de P. L. Nicodim — — — 8.— Lei
4. Schisma Românească sau Unirea cu Roma — — — — — 250 Lei
5. Analele Asociației „A. Șaguna” II. și III. à 20 lei, pentru membri — — — — — 16.— Lei
6. Învățăminte cu icoane (12 cărți postale cu icoane din Sft. Scriptură) — — — — — 10.— Lei
7. Viața unei mame credincioase de Dr. I. Lupaș — — — 5.— Lei
8. Spice din istoria bisericii de Dr. I. Lupaș — — — — — 5.— Lei

Imprimare Oficiale

In atențiunea oficiilor protopopești și parohiale

Toate imprimarele pentru încheierea socotelilor bisericești și școlare, blanchete pentru rapoarte oficiale, precum și orice fel de rechisite de birou se află depozitate și se pot comanda cu prețuri convenabile dela

LIBRARIA

„Cartea Românească” S. A.

Sucursala CLUJ, Piața Unirii Nr. 7.

Expediția se face cu ramburs.